

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HOÉSZ ÉVRE . . . 16.— K | FÉL ÉVRE . . . — K
 NEGYED ÉVRE . . . 4.— K

FÖZSERKESZTŐ:

DR. BISCHITZ BÉLA
 ÖDVEŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
 TELEFON 109-00.

HIRDETÉSEK MIN. SZÁMÍTÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

I. FERENC JÓZSEF.

Ferenc József király öfélétségében egy egész ember, a tökéletes ember halt meg. Ha fiatal éveiben vele születik a tapasztalásnak az a teljessége, amelyet magával sirba vitt, oly bölcs fejedelem, oly nagy uralkodó lett volna, amelyet a világtörténelem nem ismert. Így is egyike a legnagyobbaknak, mert tökéletes ember volt, akiben urrá lett a legnagyobbik emberi okosság: a belálás.

Egy ember, aki a trónok magasságában nem restelte bevallani, hogy tévedett. Mekkora öntület, mekkora bölcsesség, milyen nyugodt mérlegelés költözött el Benne. Változatos életpályáján sohase szállta meg a hatalom mámorja, amikor az élet legnagyobb elsüllyedéseibe vitték bele tanácsosai, Ő nem zárkózott el a felismerés igaz utjától, beismerle és belátta tévedését és nyomon követték ezt olyan tettek, amelyek ezt a királyt minden idők legjobbjává, legnemesebbikévé fogják avatni, mert vele a belálás mindig megkerestette nemzetének javát és boldogulását. Mélységes az a gyász és őszinte, amely Őt sirjába kíséri.

És ez a gyász, a gyásznak ez az őszintesége, ahogy úgy mondjuk, az a szerelet, amely e királyi Aggot mindnyájunk szívében körülövezte, ez a legigazibb és legőszintébb ítélet az Ő királyi működése felett.

Hogy mi magyarok azt a királyt úgy megszerettük, aki uralkodási éveinek számában a 49-iki eseményekre emlékeztek, ez mutatja leginkább, milyen nagy volt Ő mint király és mint ember. Ez a nemzet ezt a királyi Aggaszyánt szívébe foglalta.

Nagy idöket élt át I. Ferenc József. Ő az a fejedelem, aki népeket vezetett át az emberi kultúra és a közgazdasági élet legtávolabb eső határmegyéin. A gyorskocsitól az expresszvonalig és a villamos áram-hajtotta alkalmatosságig, az autókig, és Jókai Mór megálmodta a XX. század regényében a Tatrangi Dávid légciszalát, Jules Verne a Nautiflúst és ez a királyi Agg, akinek bölcsöjénél még bölcsödalt zengtek e két költő felett is, már megértte a légciszalátat, a Nautiflúst és ezek létesítéséhez ő adta oda a királyi szankciót.

A kezdetleges, csaknem cserkereskedés számba menő, szinte faluzó kereskedelem és közforgalomból az ő kora csinált hatalmas nemzeteket, óceánokat átfogó világkereskedelmet; az ő parlamentjei az ő királyi szentesítése alatt születtek, teremtdötek hatalmas ipari empóriumok, lett valami egy ország, amelynek azelőtt közgazdaságilag ugyszólván élete sem volt.

Éz a megértés tette őt nagyvá és teszi halhatatlanná minden idökre.

I. Ferenc József megértette a kor intő szavát s midön megért ősei sirbójába, odakiséri ezt a megértő embert megértő nemzetének őszinte könnye és fájó keserve.

Dr. Bányai Béla.

Az ötödik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háború negy pénzügyi követelményeivel szemben az államháztartással szemben, a hadikölcsönök zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátását vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezáltal — épp úgy, mint az előző hadikölcsönök kibocsátás alkalmával 8 $\frac{1}{2}$ -kal kamatozó járadékkölcsön-kötvényeket és ezenkívül — új typusú gyanánt 5 $\frac{1}{2}$ -kal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvényeket bocsát nyújtana aláírásra. A pénzügyminiszter tehát az alkalmossal is közremondul fordul a közönséghez.

Az aláírás tartama és az aláírás helyek. Az aláírás időtartama 1916 november 23-tól december 22-ig bezárólag terjed. Aláírásai helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postakaraképintár és annak közvetítő helyeül szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes eszméitől hazai pénzintézetek.

A címletek nagysága. A kibocsátásra kerülő és 6 $\frac{1}{2}$ -kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 korona, az 5 $\frac{1}{2}$ -os törlesztéses kölcsönkötvényei pedig 2000, 5000, 10.000 és 50.000 korona címletekben fognak kiállítani.

Az aláírás ár. I. A 6 $\frac{1}{2}$ -kal kamatozó járadékkölcsönkötvény kibocsátási ára — épp úgy, mint a korábbi 6 $\frac{1}{2}$ -os járadékkölcsönöké — tulajdonképpen 97 K 18 f.-rel van számítva, arra való tekintettel azonban, hogy a járadékkötvény kamatozása a kölcsön jegyzéséi és befizetéséi megelőzőleg már f. évi november 1-én veszi kezdetét, a megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a járadékkölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírók az alírt összeg egész ellenértéké befizetnek:

- a) az 1916. évi november 23-tól december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 K 10 f.-ben,
- b) az 1916. évi december 5-től kezdődő időben 1916. évi december 22-éig bezárólag történő aláírás esetén 98 koronában;

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módot választó igénybe, az aláírás határidő egész tartamára szólólag 98 korona 50 fillérben.

II. Az 5 $\frac{1}{2}$ -kal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvény kibocsátási ára tulajdonképpen 96 korona; arra való tekintettel azonban, hogy a kölcsönkötvények kamatozása a kölcsön jegyzéséi és befizetéséi megelőzőleg már f. évi október 1-én kezdődik, a kincárnak megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a törlesztéses kölcsönkötvények aláírasi ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. arra az esetre, ha az aláírók az alírt összeg egész ellenértéké befizetnek:

- a) az 1916. évi november 23-tól december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 98 koronában,
- b) az 1916. évi december 5-től kezdődő időben 1916. évi december 22-éig bezárólag történő aláírás esetén 96 korona 25 fillérben;

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes fizetési módot választó igénybe, az aláírasi idő egész tartama alatt véltantólag 96 korona 75 fillérben.

Kamatarókedéség. Az ötödik hadikölcsön 6 $\frac{1}{2}$ -os járadékkötvényei 1916 november 1-én kezdődőleg és minden év május 1-én és november 1-én lejárt félévi utólagos részletekben évi 6 $\frac{1}{2}$ -kal, az 5 $\frac{1}{2}$ -os törlesztéses kölcsönkötvények pedig 1916. október 1-től kezdődőleg évi 5 $\frac{1}{2}$ -kal minden év április 1-én és október 1-én lejárt félévi utólagos részletekben kamatoznak, tehát a járadékkölcsönkötvényeknél az első szelvény 1917. május 1-én, a törlesztéses kölcsönkötvényeknél pedig 1917. április 1-én esedékes:

A folyó évi október 1-től, illetve november 1-től az aláírás napjáig járó folyó kamatok azonban az aláíróknak nem kell megtérítenie; ezek ugyanis — amint fentebb említettük — a követendő aláírasi árban bentfoglaltak.

Befizelési hely. Ugy a járadék, mint a törlesztéses kölcsönre történő jegyzéseknél az aláírt összeg egész ellenértéké az aláírasi helynél fizetendő be és az aláírasi áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felozámitásának helye nincs.

Részletfizetési kedvezmény. Az esetben, ha a 6 $\frac{1}{2}$ -os járadékkölcsönre alírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az alírt összeg egész ellenértéké befizetendő. A 6 $\frac{1}{2}$ -os járadékkölcsönre történő és 100 koronát meghaladó, valamint az 5 $\frac{1}{2}$ -os törlesztéses kölcsönre eszokozott aláírásoknál azonban a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az alírt összeg 10 $\frac{1}{2}$ -a biztosítésként letétbe és pedig készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

- A jegyzett összeg ellenértékének 25 $\frac{1}{2}$ -a legkésőbb 1917. január 5-ig;
- a jegyzett összeg ellenértékének 25 $\frac{1}{2}$ -a legkésőbb 1917. január 18-ig;
- a jegyzett összeg ellenértékének 25 $\frac{1}{2}$ -a legkésőbb 1917. január 27-ig;
- a jegyzett összeg ellenértékének 25 $\frac{1}{2}$ -a legkésőbb 1917. február 7-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírasi hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A befizelési elismervények kiállítására és a végleges címletek kiadása. A befizetés alkalmával az alírtól a aláírasi helytől postári elismervényt kap, amely a fél kívánatra 1917. január 15-től kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről kiállított ideiglenes elismervényre fog kicserélteni, amennyiben várakozás ellenére addig az időpontig a végleges címletek kiadhatók nem lesznek. A végleges címletek kiadására néve, illetve a fél kívánatra kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére néve idejekorán hirdetmény útján fog felhívás készíttetni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, ahol a postári elismervények, illetve a fél kívánatra kiadott ideiglenes elismervények kiadattak.

A kölcsön felmondása. A m. kir. pénzügyminiszterium a 6 $\frac{1}{2}$ -os járadékkölcsönre vonatkozólag fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közlése nélkül három havi előzetes felmondás mellett ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban; az esetleges felmondás 1921. november 1-ét megelőző időre nem fog eszokoztatni.

Az 5 $\frac{1}{2}$ -os állami törlesztéses kölcsön visszafizetése. Az 5 $\frac{1}{2}$ -os törlesztéses kölcsön az 1922. évtől kezdve husz megközelítőleg egyenlő évi részletekben fog visszafizettetni.

A törlesztés számszoportonként való sorolása után történik és a kisorsolt kötvények minden 100 korona névérték után 105 koronával váltanak be. A sorolás minden év június havában tartatik meg, a kisorsolt kötvények a sorolást követő első szelvényesedéskéségi napon válnak esedékesek. Az első sorolás 1922. év június havában fog megtörténni és a kisorsolt kötvények 1922. évi október 1-én kerülnek beváltásra. A visszafizetésre esedékesek vált kötvények kamatozása a tökésszedékeség napjával megszűnik.

Bétfélek felhagyása. A betűi üzlettel foglalkozó intézeteknél a más líj cégeknek 1914. évi augusztus hó 1. előtti betűi líjnyere elhelyezett, egybékélt a moratórium feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betűtek a kibocsátásra kerülő kölcsönökre történő befizetések előjárja — önméltólag a kikötött felmondási idők éspéjében tartásá mellett — teljes összegükben igénybe vehetők.

Kivétel a tekintetben csupán a román betörés által érintett területek észlelt pénzintézeteinél elhelyezett betétek alkotnak, amelyek a kölcsönjegyzés céljaira csak bizonyos rendelkezéssel megszabott korlátok közt vehetők igénybe.

Azok, akik a befizetésekre pénzügyi betéjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél, vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnak közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

Köztulajdonos kedvezmények az ötödik hadikölcsönnél. A most kibocsátásra kerülő 6%-os járulékkötvények felhasználhatók lesznek az 1916. évi XXIX. t.-o. alapján kivendülő hadi nyereségadó fizetésére.

Az az alábbi fél pedig, aki az 5 1/4%-os állami törlesztéses kölcsönből legalább egy millió korona névértékű kötvényt jegyez és a jegyzett kötvényeket az aláírás alkalmával névre szóló kötvényre írta át, az az ekként összeírt, névre szóló kötvényre néve, amely 1921. április 1-ig és azontul is a visszafizetésig összeírva tartandó, azt a jogot nyeri, hogy az így jegyzett kötvényekben kifejezett követelés az 1921. évben, legkésőbb azonban április 1-én, minden 100 K névérték után 95 koronával leendő visszafizetésre, 1922. évi április 1-re felmondhatja. Az 1921. április 1-ig fel nem mondott kötvényeknek közforgalmu kötvényekre leendő feloldása iránt hivatalból fognak intézkedni.

Köztulajdonos kedvezményes kamatláb mellett a kibocsátandó kötvényekre a kölcsönjegyzés céljaira. A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák-Magyar Bank és a m. kir. Hadikölcsönpénztár a kötvényeknek készletlogul leköltése (lombardirozása) mellett, a névérték 75%-áig, a mindenkori hivatalos váltóbeszámítási kamatlábon, tehát jelenleg 5%-os kamat mellett, nyújtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917. évi december 31-ig maradnak érvényben. Az ötödik hadikölcsönnél egyébként is mindazok a kedvezmények biztosítva vannak, amelyek a negyedik hadikölcsönös az aláírást megillették.

Az 5 1/4%-os törlesztéses kölcsönös legalább egy millió korona névértékű névre szóló kötvényre leendő összeírása mellett eszközölhető jegyzése azonban lombard-kölcsön felvételével önrésztelően nem bonyolítható le a az ügyre névre szóló kötvény lombardirozás tárgyát nem képezheti.

Az ötödik hadikölcsön előnyös feltételei, a pénzpiac kedvező helyzete, a háborút a végső döntés felé érlelő győzelmek és annak világos felismerése, hogy a lötkéket folytatott nagy küzdelem diadalmas teljesítésére szükös kölcsön jegyzésében való minél nagyobb részvétellel magán-érdekeink mellett a közérdeket is hathatósan szolgálhatjuk: biztosítékai annak, hogy az ötödik hadikölcsön jegyzésének eredményében előreláthatólag még imponásabban fog megnyilvánulni az ország lelkes önbizalma és nagy teherbírási iránt ismételtén fényes bizonysgot tevő közgazdasági ereje, mint az előző hadikölcsönösöké.

HAZAI HIREK.

Halálhíre. Havass Gusztáv, a magyar királyi állami vasgyár igazgatójának felügyelője, életének 69. évében elhunyt.

Új földgázforrás. Kokszykban, Rewar közelében, mely furás közben új földgázforrást nyitottak meg. A feltárás évi 120.000 köbméter éghető gáz szolgáltat, amely 70 százalék metánból és 30 százalék hidrogénből áll.

A hadikölcsön. Az ötödik és — reméljük — utolsó hadikölcsön jegyzésére szólít minket a pénzügyminiszter. Azzal a kitarással, amelyet ez a nemzet ennek a világ-rengelő háborúnak egész folyamata alatt tanúsított, bizárat végig fogja küzdeni a háborúnak rövid utolsó szakát. Amint számerejéhez képest példátlan hősiességének adta tanujelét, aként adta szegénységét számbavéve is lelki nagyságának örökké fénylesedő tanujelét. Ausztriához képest alig hasonlítható gazdasági helyzete dacára a hadikölcsönjegyzés tekintetében majdome ugyansat a színvonalat értük el minden jegyzésnél. Akkor is így volt ez, mikor Galicia fenyegetésével tulajdonképpen nem a mi börtünkre ment a játék. Meny-nyre inkább így van ez ma, mikor az erdélyi pusztítások világosan megmutatták, hogy ellenünk a szent korona egyik legdrágább gyöngyét, Erdélyt akarják lefoglalni. Ma már világos az, hogy a magyar nemzet önvédelmi harca ez a háború. Hogy a magyar állami-ság léte és fennmaradása a kérdés. Hogy az 1000 éves Magyarország életreje létező valamie vagy sem. A magyar hősiesség a csatamezőn és a hadikölcsön-jegyzés az ország határai között, ez a próbák. És mi erős hittel hisszük, hogy amint ifjú királyunk nem csalódott a magyar nemzet acélis izmaiban kint a csatamezőn, úgy az ő nevében meginduló ez a legújabb hadikölcsönjegyzés is teljes sikerrel fog járni.

Tőkeemelés. A Pozsonyi Gépgyár r.-t., amely 1911-ben alakult 100.000 korona alapítékkel, 100.000 koronával emeli fel alapítékjét.

Ércbányászati részvénytársaság cég alatt a Hungaria műtrágya és kénsvár r.-t., az Österreichischer Verein für chemische und metallurgische Produktion Aussig, a Dynamit Nobel r.-t., a Wagemann, Seydel und Comp. cég Bécs és Paul Goldstein, a Bear, Sandheimer und Comp. frankfurti főnökök képviselője, 500.000 koronás kezdő alapítékkel új részvénytársaságot alapítottak, mely kén- és bauxitbányák felkutásával fog foglalkozni. A részvénytársaság székhelye Budapest.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13633. hrsz. — TELEFON: —

Ólomkábelek. Villamvilágítási veze-
tékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus
vörösrézhuvalok, okonitvezetékek,
♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦ szerelvények stb. ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

